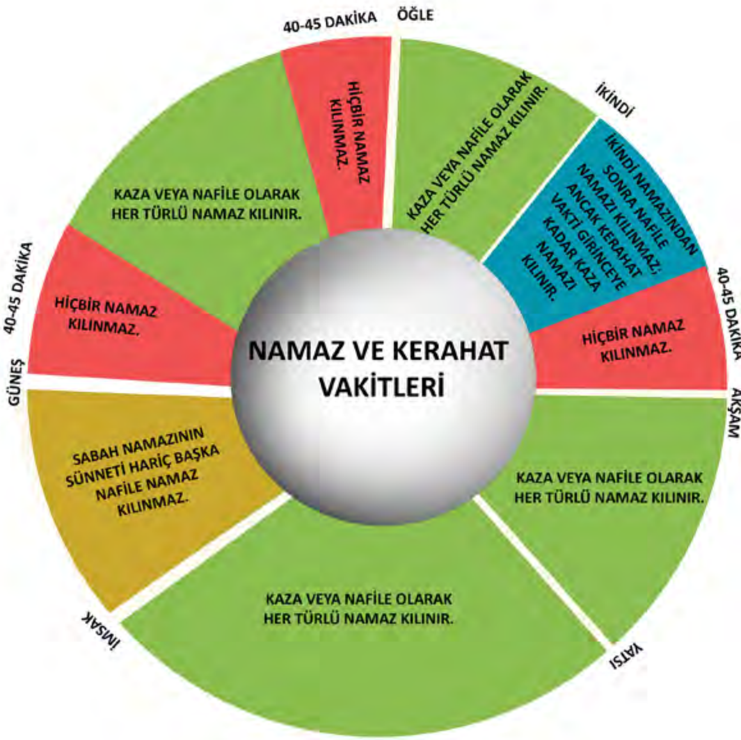

2.1. Namaz Vakitleri

Kur'an'da namaz vakitlerine işaret eden birçok ayet vardır. Her bir namaz vaktinin başlangıç ve sonu açıkça belirtilmemiştir. Yerkürenin şekline göre namaz vakitleri her yerde farklılık arzetmektedir. Namaz vakitlerinin başlangıç ve sonu Peygamberimiz'in uygulamalarından öğrenilmiştir. Peygamberimiz bu vakitleri, kendisine Kâbe'de iki gün imamlık yapan Cebrail (as)'den öğrenmiştir.[16]

1. Sabah namazının vakti; ikinci fecrin meydana gelmesiyle, yani tan yerinin ağarmasıyla başlar, Güneşin doğmasıyla son bulur. Fecir, sabaha karşı doğu ufkuna yayılmaya başlayan bir aydınlıktan ibarettir. Bununla sabah namazının vakti girmiş olur. Güneşin doğmaya başlamasıyla sabah namazının vakti biter.

2. Öğle namazının vakti; Güneşin gökyüzünde çıktığı en yüksek noktadan batıya doğru meyletmesiyle başlar. Bu vaktin sonu ile ilgili iki görüş vardır. Ebu Yusuf, İmam Muhammed ve İmam Şâfiî'ye göre öğle vakti, cisimlerin gölgesi bir misli uzayıncaya kadar devam eder. Cisimlerin, Güneş tepe noktasında iken yere düşen gölgesine fey-i zeval denir. Öğlen namazının son vakti hesap edilirken fey-i zeval dikkate alınmaz. Böylece, fey-i zeval hariç, cisimlerin gölgesi kendilerinin bir misli olunca öğle vakti çıkmış, ikindi vakti girmiş olur. Buna "asr-ı evvel" (birinci ikindi) denir. Ebu Hanife'ye göre ise öğle vakti, fey-i zeval dışında, cisimlerin gölgesi iki katına uzayıncaya kadar devam eder. Buna da "asr-ı sani" (ikinci ikindi) denir. Bu görüş farklılığı dikkate alınarak, öğle namazını her şeyin gölgesi, fey-i zeval dışında, gölgesi bir misli olana kadar geciktirmemek; ikindi namazını da her şeyin gölgesi, fey-i zeval dışında, iki misli olmadıkça kılmamak daha iyidir.

16 Tirmizi, Salat,1/149; Ebu Davud, Salat 2/393.

3. İkindi namazının vakti; öğle vaktinin çıktığı andan itibaren başlar ve Güneşin batması ile son bulur. Bu namazın, kerahet vakti olarak bilinen Güneşin sararıp gözleri kamaştırmayacağı vakte kadar geciktirilmemesine dikkat edilmelidir. Ancak ikindi namazının farzı kılınmamış ise Güneş batıncaya kadar kılınmalıdır.

4. Akşam namazının vakti; Güneşin batmasıyla başlar, batı ufkunda meydana gelen "şafak"ın kaybolmasıyla sona erer. Ebu Hanife'ye göre, "şafak", akşam batı ufkundaki kızıllıktan sonra meydana gelen aydınlıktır. Ebu Yusuf, İmam Muhammed ve diğer üç mezhebe göre, "şafak" ufukta meydana gelen kızıllıktır. Bu kızıllık gidince akşam namazının vakti çıkmış, yatsı vakti girmiş olur. Tercih edilen görüş de budur.

5. Yatsı namazının vakti; batı ufkunda beliren şafağın kaybolmasından itibaren başlar, ikinci fecrin oluşumuna kadar devam eder.

Vitir namazının vakti, yatsı namazının kılınmasından sonradır. Yatsıyı ilk vaktinde kılanların kalkacaklarından emin olurlarsa vitri, gece vaktine ertelemeleri müstehaptır.

BUNU BİLİYOR MUYDUNUZ?

Kerahet Vakti, içinde namaz kılınması mekruh olan vakitlere denir. İki türlü kerahet vakti vardır. Birincisi, farz olsun, nafile olsun her türlü namazın kılınması mekruh olan vakitler. İkincisi ise sadece nafile namaz kılmanın mekruh olup diğer namazların caiz olduğu vakitlerdir.

Farz olsun nafile olsun her türlü namazın kılınması mekruh olan kerahet vakitleri:

1- Sabah Keraheti: Güneş doğarken, Güneşin doğmaya başlamasından itibaren yaklaşık 45 dakika geçinceye kadar olan süredir.

2- Öğle Keraheti: Öğle ezanına 45 dakika kaldığında, Güneş tam tepe noktasında iken.

3- Akşam Keraheti: Güneş batarken, akşam ezanından 45 dakika öncesinden başlar, Güneş batana kadar devam eder. Bu durumda sadece o günün ikindi namazının farzı kılınabilir.

Kısacası Güneş doğarken, tepedeyken ve batarken namaz kılınmaz.

Sadece nafile namaz kılmanın mekruh olduğu kerahat vakitleri:

1- İmsak vaktinden Güneş doğuncaya kadar sabah namazının sünnetinden başka nafile namaz kılınmaz.

2- İkindi ezanından sonra akşam vaktine kadar ikindi namazının sünnetinden başka nafile ve sünnet namaz kılınmaz.

Bilgi Notu

Hüküm, sözlükte; karar, idare, ilim, hikmet ve anlayış anlamlarına gelmektedir. Fıkıhta hüküm, Şari'nin mükelleften bir fiili yapmasını veya yapmamasını istemesi ya da onu yapıp yapmamakta serbest bırakmasıdır. Bu nedenle insanların davranışları ile ilgili olan hükümlere "fıkhî hüküm" ya da "ef'al-i mükellefin" denir. Fıkhı hükümler şunlardır: Farz, vacip, sünnet, müstehap, mübah, mekruh, haram ve müfsit.